

TDSD

Bülteni

HAZİRAN 2023

**ICT Yönetim
Kurulu
Toplantısı**

**Sürdürülebilirlik
Ziyaretleri**

**Sektörel
İhracat**

BAŞKAN'DAN

Değerli Meslektaşlarım,

2023 yılının ikinci bülteni ile sizlerle birlikte olmaktan çok mutluyuz. Yılın ilk yarısında 1 milyar dolar üzerinde ihracat yapmayı başaran tüm sektör mensuplarımızı yürekten tebrik ederim.

2022 yılında başlayan Rusya-Ukrayna savaşına ek olarak 2023 yılı da pek çok olumsuz gelişme ve belirsizlikler içinde başladı ve ilk yarısını tamamladı.

28 Mayıs 2023 tarihinde tamamlanan seçim süreci öncesi piyasalardaki belirsizlik sektörümüzü de derinden etkiledi. Bu vesileyle Cumhurbaşkanlığı seçimini yeniden kazanan Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve yeni kabinesini tebrik eder yeni dönemde başarılarının devamını dilerim.

Koşullar her ne olursa üretmeye, istihdam yaratmaya ve ürettiklerimizi daha fazla pazara ihraç etmeye mecburuz. Deri sektörü olarak ekonomik refahın her zaman üretimden geleceğine olan inancımızı koruduk ve korumaya da devam etmeliyiz.

Hemen her bültenimizde değindiğimiz ve işletmelerimiz üzerinde giderek artan sürdürülebilirlik baskısı devam ediyor. Önümüzdeki 10-15 senelik süreç içerisinde bu konseptin iş hayatımıza daha fazla yansımaları olacağını göreceğiz. Ve her geçiş süreci gibi bu süreçte kendine has sancıları olacak. Gelen gerçeği göz ardı etmek ve yıllardan bu yana süre gelen üretim yapımızla devam etmeye ısrarcı olmak bizlere ve sektörümüze daha fazla zarar verecektir.

Bu sebeple gelen değişimi göğüsleyecek dinamikleri hayata geçirmeli ve akıntıya karşı değil akıntıyla birlikte kürek çekmeliyiz.

Dijital bültenimizin bir önceki sayısından sonra da hem ulusal hem de küresel ölçekte sektörümüzde birçok gelişme ve değişim yaşandı.

Mart ayında son kez gerçekleşen APLF Dubai fuarı tekrar Hong Kong'a dönüyor. 2024 yılı itibarıyla sektörümüz için önemli iki fuardan birisi olan APLF fuarının Hong Kong'da düzenlenmesi kararı alındı. Başarısız geçen Dubai fuarlarından sonra bu değişimin sektörümüze daha olumlu yansıtacağını ümit ediyoruz.

Geçtiğimiz üç ay içerisinde neler yaşandığına ve Türkiye Deri Sanayicileri Derneği olarak neler yaptığımıza ilişkin detayları bültenimiz içeriğinde sizlerle paylaştık.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere keyifli okumalar dilerim.

ICT – International Council of Tanners

Yönetim Kurulu toplantısı 12 Mart 2023 tarihinde gerçekleştirildi.

TDSD Başkanı Burak Uyguner başkanlığında ilk oturumunu gerçekleştiren International Council of Tanners Yönetim Kurulu toplantısına, İngiltere, Almanya, İtalya, Japonya, Çin, Brezilya ve AB Ülkelerini temsilen COTANCE katıldı.

Toplantının ana gündem maddeleri arasında;

1. Suni, vegan gibi isimlerle deriye alternatif ürünlermiş gibi lanse edilen materyallere karşı yürütülen çalışmalar,
2. AB'nin Cr VI limitini 3ppm'den 1ppm'e düşürme girişimi,
3. AB'nin deri içeriğindeki Bisfenol limitini 10ppm'e düşürme girişimi,
4. FAO – Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Organizasyonu ile yürütülen Deri Yaşam Döngüsü Analizi çalışmaları,
5. Ormansızlaşma ile ilgili yasal düzenlemelerin ve sektörel izlenebilirliğe olan etkileri,

yer aldı. Bu konudaki güncel gelişmeler, bir önceki toplantıdan bu yana gerçekleştirilen faaliyetler ve temaslar ile gelecek dönem bu konulara ilişkin planlamalar değerlendirildi.

Sürdürülebilirliğin etkilerinin geniş bir çerçevede ele alındığı toplantıda özellikle AB Yeşil Mutabakatı ve derinin bu kapsamda alternatif materyallere karşı daha sürdürülebilir bir malzeme olduğunun öne çıkarılması için çalışmalar yürütüleceği ve uluslararası kuruluşların bu kapsamda yapacağı çalışmaların desteklenmeye devam edileceği değerlendirildi.

The Escomar Electric
Eco-Friendly way

ESCOMAR
ITALIA
machines for tannery

The first electric wet blue
sammying machine PCRe7

ESCOMAR ITALIA SRL | Via Prima Strada, Z.I. - 36071 Arzignano (VI) - ITALIA
www.escomar.it

Deri Sektörü ve Sürdürülebilirlik

Türk deri sektörü Detek Derneği ve Arba/Kepler firmalarının iş birliği ile küresel ölçekte 2 önemli ismi ağırladı.

21 Mart 2023 tarihinde Dr. Dietrich Tegtmeier ve Marcus Hess Türk deri sektörü temsilcileri ile biraraya geldi.

Etkinlik kapsamında Dr. Dietrich Tegtmeier "Sürdürülebilirliğin Anlaşılması Deri Sanayi Açısından Zorluklar ve Fırsatlar", Marcus Hess ise "Deri Endüstrisinde Güncel Konular Bio Content ve Bisfenoller" konulu sunumlarını gerçekleştirdiler.

Etkinliğin açılış konuşmasını yapan TDSD ve ICT Başkanı Burak Uyguner deri sektörünün önümüzdeki süreçte hem sürdürülebilirlik hem de AB Yeşil Mutabakatı açısından oluşacak değişim hakkında katılımcılarla bilgi paylaştı. Bu değişime daha hızlı uyum sağlama açısından TDSD çatısı altında gerçekleştirilen projelere ilişkin bilgi paylaştı.

Açılış konuşmasında yer alan TOBB Deri ve Deri Ürünleri Sektör Meclisi Başkanı ve TDSD Başkan Yardımcısı Muhittin Savranoğlu da sektörün çok önemli bir değişim ve dönüşüm sürecinden geçtiğini ve bu sürecin sektörlerimiz üzerinde belli bir etkisinin olacağına değindi.

Sürdürülebilirlik

Deri sektörü ve sürdürülebilirlik semineri DETEK ile Arba/Kepler iş birliğinde gerçekleştirildi.

TDSD ve ICT Başkanı Burak Uyguner İngiltere ziyareti

kapsamında Scottish Leather Group, Sustainable Leather Foundation, Eurfins BLC ve Northampton Üniversitesi temsilcileri biraraya geldi.

17-21 Nisan 2023 tarihleri arasında İngiltere’de sürdürülebilirlik alanında faaliyet gösteren kuruluşlar ve Northampton Üniversitesi Deri Bölümünü ziyaret eden TDSD ve ICT Başkanı Burak Uyguner ziyaret kapsamında sektörün küresel ölçekteki pozisyonu ve gelişmeler hakkında değerlendirmelerde bulundu.

ICT Genel Sekreteri Dr. Kerry Senior ve TDSD Genel Sekreteri Dr. Onur Görgün’ün eşlik ettiği ziyaret çerçevesinde;

1. Scottish Leather Group ortaklarından ve aynı zaman İngiltere Deri Sanayicileri Derneği Başkanı James Lang ve şirketin Sürdürülebilirlik Direktörü Dr. Warren Bowden,
2. Sustainable Leather Foundation Kurucu Direktörü Deborah Taylor,
3. Eurofins BLC Sürdürülebilirlik Başkan Yardımcısı Adam Hughes ve Genel Müdürü Dr. Andrew Hudson,
4. Northampton Üniversitesi ICLT Direktörü Dr. Will Wise ve Öğretim Üyesi Dr. Anne Lama

ile temaslarda bulundu.

Get the Facts

Deri'nin bir materyal olarak değerini savunan ve tüm faaliyetlerini bu konuya odaklayan Leather Naturally'den yeni bir girişim.

Leather Naturally "Get the Facts" isimli yeni bir girişime imza atarak deri ile ilgili geręek bilgiye ulaşılmasını sağlayacak bir iğerik hazırladı.

Son zamanlardaki "yeşil aklama" tepkisi, tüketicilerin satın aldıkları ürünler ve malzemeler hakkında net bilgilere ihtiyağ duyduğunu aęıkęa ortaya koydu. Bunu anlayan Leather Naturally, markalar, perakendeciler, üreticiler - aslında izleyicileri veya müşterileri için deri hakkında basit, anlaşılması kolay bilgilere erişim sağlamak isteyen herkes için oluşturulmuş bir "Geręekleri Alın" Simgesi geliştirdi.

zerinde taşıdığı QR kod ile deri hakkındaki doğru ve geręek bilgiye ulaşılmasını sağlayan bir iğerik oluşturan Leather Naturally tüketicilerin ve ilgili tüm kesimlerin alternatif malzemelerin "yeşil aklama" girişimlerine karşı bir materyal olarak deri hakkındaki bilgilere ulaşılmasını sağlıyor.

Leather
Naturally

Get the Facts girişimini hayata geğirdi.

Bridge of Weir, deri alternatifleri konusunda şeffaflık çağrısında bulunuyor...

Şirket, konu refah ve sürdürülebilirlik olduğunda bu malzemelerin deriden daha iyi performans gösterdiği iddiasıyla otomobil üreticilerinin ve tüketicilerin yeşile boyandığına inanıyor.

Yakın tarihli araştırmasına atıfta bulunan Bridge of Weir, birçok deri alternatifinin plastik içerdiğini, güvenli veya verimli bir şekilde biyolojik olarak parçalanmadığını ve tamamen geri dönüştürülemeyeceğini kaydetti.

Bridge of Weir, bu malzemeler etrafında daha fazla şeffaflık çağrısında bulunarak, otomotiv malzemesi üreticilerinden tedarik zincirlerini ve ürünlerin gerçek çevresel etkilerini tam olarak açıklamalarını isteyerek yeşil iddialarının doğrulanmasını sağladı.

Bridge of Weir'de Sürdürülebilirlik ve İnovasyon Başkanı Dr Warren Bowden şunları söyledi: "Araba üreticileri ve tüketiciler, çeşitli bitki bazlı ürünlerden veya geri dönüştürülmüş plastik şişelerden yapılabilen birçok hayvansal olmayan malzemenin gerçek deriden daha iyi performans gösterdiğine ve daha sürdürülebilir olduğuna inanmaya yönlendiriliyor, ancak durum böyle değil ve yeşil badanalı olduklarına dair ciddi endişeler var.

"Deriden farklı olarak, fosil yakıtlar kullanılarak oluşturulan sentetik malzemeler biyolojik olarak parçalanmaz. Okyanusları ve toprağı enkaz ve mikroplastiklerle doldururlar ve biyolojik çeşitliliğe muazzam zarar verirler. Malzeme endüstrisi, hem otomobil şirketlerinin hem de tüketicilerin tamamen bilinçli kararlar vermesini sağlayan sürdürülebilirlik iddiaları konusunda daha şeffaf olmalıdır."

Şeffaflık Çağrısı

Scottish Leاهر Group şirketlerinden birisi olan Bridge of Weir şeffaflık çağrısında bulundu.

2023 YILI ULUSLARARASI FUARLAR

6 – 8 HAZİRAN	LESHOW MOSCOW
17 – 20 HAZİRAN	GARDA FAIRS ITALY
4 – 6 TEMMUZ	PREMIERE VISION PARİS
12 – 14 TEMMUZ	SHOES LEATHER VIETNAM
18 – 19 TEMMUZ	PREMIERE VISION NEW YORK
19 – 20 TEMMUZ	LINEAPELLE NEWYORK
29 – 31 AĞUSTOS	ALL CHINA LEATHER EXHIBITION
4 – 6 EYLÜL	SHOES LEATHER GUANGZHOU
5 – 8 EYLÜL	MOSSHOES MOSCOW
6 – 9 EYLÜL	AYMOD
17 – 20 EYLÜL	MİPEL
17 – 20 EYLÜL	MICAM MILANO
19 – 21 EYLÜL	LINEAPELLE MILANO
13 – 15 KASIM	SHOES LEATHER HANOI
6 – 8 HAZİRAN	LESHOW MOSCOW
17 – 20 HAZİRAN	GARDA FAIRS ITALY
4 – 6 TEMMUZ	PREMIERE VISION PARİS
12 – 14 TEMMUZ	SHOES LEATHER VIETNAM

Sektörel İhracat

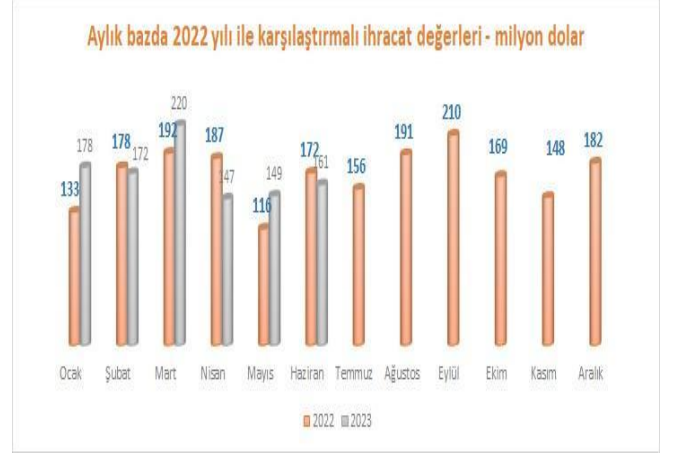
İDMİB

İstanbul Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği tarafından yayınlanan aylık rapora göre...

2023 yılı Ocak-Haziran döneminde, Türkiye'nin genel ihracatı %1,8 oranında azalarak 123,4 milyar dolar değerinde gerçekleşmiştir. Aynı dönemde Türkiye deri ve deri ürünleri ihracatında ise %5,0 oranında artış yaşanmış ve 1,025 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Deri ve deri ürünleri sektörümüzün toplam ihracattan aldığı pay ise %0,8 olarak kaydedilmiştir.

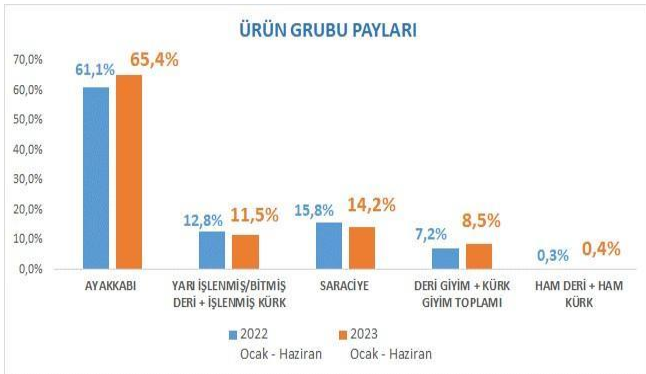
Bu dönemde en büyük ihracat pazarımız konumunda olan Hindistan'a ihracatımızda, 2022 yılı aynı dönemine kıyasla %25,1 oranında azalış yaşanmış ve 12,9 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirilmiştir.

Bu dönemde en büyük ikinci ihracat pazarımız %64,2 oranında azalışla yaklaşık 9,2 milyon dolar ihracat gerçekleştirilen İtalya olmuştur. İtalya'nın bu ürün grubu toplam ihracatı içerisindeki payı %10,3 olarak kaydedilmiştir.

Hindistan'ın bu ürün grubumuzun toplam ihracatı içerisindeki payı %14,4 olarak hesaplanmaktadır.

2023 yılı Ocak-Haziran döneminde ilk on ülke arasında ihracat artışı yaşanan tek ülke %7,8 ile İspanya olurken, ihracat azalışı yaşanan ülkeler sırasıyla %22,2 ile Portekiz, %38,5 ile Almanya, %24,8 ile Çin, %49,6 ile Güney Kore, %38,3 ile Dominik Cumhuriyeti, %14,1 ile Vietnam ve 3,3 ile Romanya olmuştur.

Türkiye Deri ve Deri Ürünleri İhracatında İlk 10 Ülke

Birim: 1.000 ABD \$	2022		Değişim %	2023		Değişim %	Pay %
	Haziran	Haziran		Ocak - Haziran	Ocak - Haziran		
1 ALMANYA	14.301	14.180	-0,8%	84.284	75.621	-10,3%	7,4
2 İTALYA	13.513	10.805	-20,0%	81.411	70.935	-12,9%	6,9
3 İRAK	8.064	7.959	-1,3%	37.829	44.927	18,8%	4,4
4 FRANSA	7.402	5.783	-21,9%	32.773	36.501	11,4%	3,6
5 BİRLEŞİK KRALLIK	6.807	6.174	-9,3%	39.934	34.356	-14,0%	3,3
6 UKRAYNA	3.590	1.657	-53,8%	10.781	32.757	203,8%	3,2
7 ROMANYA	4.854	4.420	-9,0%	33.102	31.693	-4,3%	3,1
8 İSPANYA	4.754	4.706	-1,0%	39.036	27.743	-28,9%	2,7
9 HOLLANDA	4.696	5.721	21,8%	29.835	26.891	-9,9%	2,6
10 ABD	7.238	5.485	-24,2%	33.695	26.722	-20,7%	2,6
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI	75.219	66.890	-11,1%	422.680	408.146	-3,4%	39,8
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER	96.720	93.673	-3,2%	554.391	617.615	11,4%	60,2
AB (27) TOPLAMI	68.710	60.483	-12,0%	418.754	375.761	-10,3%	36,6
DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI	171.939	160.563	-6,6%	977.070	1.025.761	5,0%	100,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları/Temmuz 2023

2023 yılı Ocak-Haziran döneminde en önemli ihracat pazarımız, %10,3 azalış oranı ile Almanya olmuştur. Bu dönemde Almanya'ya yapılan ihracatımız 75,6 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Almanya'nın Türkiye'nin deri ve deri ürünleri ihracatından aldığı pay %7,4 olarak hesaplanmaktadır. 2023 yılının Ocak-Haziran döneminde %6,9 pay ile ikinci en önemli ihracat pazarımız İtalya olmuştur. İtalya'ya ülkemizden, geçen yılın aynı dönemine kıyasla %12,9 azalış oranı ile 70,9 milyon dolarlık deri ve deri ürünleri ihracatı gerçekleştirilmiştir.

Irak'a 2023 yılı Ocak-Haziran döneminde 44,9 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiş ve bu değer ile Irak 3. sırada yer almıştır. Bu ülkeye yönelik ihracatımız 2022 yılı Ocak-Haziran dönemine kıyasla %18,8 oranında artmış ve Irak'ın deri ve deri ürünleri ihracatımızdan aldığı pay %4,4 olarak hesaplanmıştır. 2023 yılı Ocak-Haziran döneminde Türkiye'den en çok deri ve deri ürünleri ihracatı yapılan ilk 10 ülke arasında Fransa'ya %11,4, Ukrayna'ya %203,8, oranında ihracat artışı kaydedilirken Birleşik Krallık'a %14, Romanya'ya 4,3, İspanya'ya %28,9, Hollanda'ya %9,9 ve ABD'ye %20,7, oranlarında ihracat azalışı kaydedilmiştir.

Yarı işlenmiş/bitmiş deri ve işlenmiş kürk ürün grubu ihracatımızda ise 2023 yılı Ocak-Haziran döneminde %23,8 oranında azalış yaşanmış ve 117,5 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. Yarı işlenmiş/bitmiş deri ve işlenmiş kürk ürün grubumuzun Türkiye toplam deri ve deri mamulleri ihracatımız içerisindeki payı ise % 11,5'dir.

İşlenmiş kürk ürün grubu toplamında, 2023 yılının Haziran ayında %44,6 azalış ile Güney Kore ilk sırada, %10,2 azalış ile İtalya ikinci, %81,9 oranında artış ile Almanya üçüncü sırada yer almıştır. Bu ürün grubunda ülkemizin en büyük ihracat pazarı İtalya olmuştur. İtalya'ya 2023 yılı Ocak-Haziran döneminde işlenmiş kürk grubunda ihracat 6,7 milyon dolar olarak gerçekleşmiş ve bu değer ile %24,3 pay almıştır.

Anılan dönem itibariyle Türkiye tarafından en fazla işlenmiş kürk ihracatı yapılan ilk on ülke içerisinde, %10,7 ile İtalya, %6,9 ile Almanya, %38,4 ile Hindistan, %28 ile ABD, %38,8 ile Birleşik Krallık, %146,2 ile Vietnam, %31,9 ile Beyaz Rusya ihracat artışı yaşanan ülkeler olurken %38 ile Güney Kore, %57,5 ile Portekiz, %19 ile Hong Kong ihracatta düşüş yaşanan ülkeler olmuştur.

TÜRKİYE DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI

2023 OCAK-HAZİRAN

Birim: 1.000 \$	2022 HAZİRAN	2023 HAZİRAN	DEĞİŞİM %	2022 OCAK - HAZİRAN	PAY %	2023 OCAK - HAZİRAN	PAY %	DEĞİŞİM %
1 ALMANYA	14.301	14.180	-0,8	84.284	8,6	75.621	7,4	-10,3
2 İTALYA	13.513	10.805	-20,0	81.411	8,3	70.935	6,9	-12,9
3 İRAK	8.064	7.959	-1,3	37.829	3,9	44.927	4,4	18,8
4 FRANSA	7.402	5.783	-21,9	32.773	3,4	36.501	3,6	11,4
5 BİRLEŞİK KRALLIK	6.807	6.174	-9,3	39.934	4,1	34.356	3,3	-14,0
6 UKRAYNA	3.590	1.657	-53,8	10.781	1,1	32.757	3,2	203,8
7 ROMANYA	4.854	4.420	-9,0	33.102	3,4	31.693	3,1	-4,3
8 İSPANYA	4.754	4.706	-1,0	39.036	4,0	27.743	2,7	-28,9
9 HOLLANDA	4.696	5.721	21,8	29.835	3,1	26.891	2,6	-9,9
10 ABD	7.238	5.485	-24,2	33.695	3,4	26.722	2,6	-20,7
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI	75.219	66.890	-11,1	422.680	43,3	408.146	39,8	-3,4
11 KAZAKİSTAN	1.511	3.410	125,7	10.694	1,1	24.037	2,3	124,8
12 POLONYA	5.116	3.003	-41,3	27.628	2,8	22.467	2,2	-18,7
13 İSRAİL	5.498	2.591	-52,9	29.372	3,0	21.128	2,1	-28,1
14 LİBYA	3.539	3.089	-12,7	27.301	2,8	19.919	1,9	-27,0
15 BULGARİSTAN	2.078	2.060	-0,9	17.104	1,8	16.353	1,6	-4,4
16 SUUDİ ARABİSTAN	42	2.252	5.203,7	823	0,1	15.405	1,5	1.772,1
17 HİNDİSTAN	4.122	2.789	-32,3	18.795	1,9	14.948	1,5	-20,5
18 SİRBİSTAN	1.797	1.771	-1,5	13.362	1,4	14.336	1,4	7,3
19 YUNANİSTAN	2.165	1.511	-30,2	12.946	1,3	14.296	1,4	10,4
20 TACİKİSTAN	2.655	2.572	-3,1	10.738	1,1	13.877	1,4	29,2
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	103.742	91.938	-11,4	591.442	60,5	584.912	57,0	-1,1
21 FAS	1.259	1.359	8,0	9.890	1,0	13.651	1,3	38,0
22 BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	2.432	1.325	-45,5	10.899	1,1	11.637	1,1	6,8
23 AZERBAJCAN-NAHÇIVAN	1.734	1.394	-19,6	10.824	1,1	11.039	1,1	2,0
24 CEZAYİR	1.036	2.262	118,3	7.723	0,8	10.907	1,1	41,2
25 PORTEKİZ	2.646	1.088	-58,9	13.693	1,4	9.946	1,0	-27,4
26 İSVİÇRE	802	1.532	90,9	6.445	0,7	9.739	0,9	51,1
27 BEYAZ RUSYA	756	1.166	54,1	6.807	0,7	9.471	0,9	39,1
28 GÜNEY KORE CUMHURİYETİ	4.417	2.786	-36,9	15.582	1,6	9.309	0,9	-40,3
29 GÜRCİSTAN	1.349	1.395	3,4	6.711	0,7	8.977	0,9	33,8
30 YEMEN	1.362	1.239	-9,0	6.409	0,7	8.412	0,8	31,3
31 SLOVAKYA	879	1.788	103,4	5.705	0,6	8.094	0,8	41,9
32 AVUSTRALYA	2.670	3.408	27,7	7.562	0,8	7.947	0,8	5,1
33 MOLDAVYA	905	1.137	25,6	6.416	0,7	7.115	0,7	10,9
34 KRTC	791	733	-7,3	4.241	0,4	7.061	0,7	66,5
35 ÖZBEKİSTAN	784	406	-48,2	5.370	0,5	7.016	0,7	30,6
36 KIRGIZİSTAN	300	1.130	276,3	4.768	0,5	6.627	0,6	39,0
37 SUDAN	1.499	27	-98,2	8.239	0,8	6.434	0,6	-21,9
38 BOSNA-HERSEK	853	688	-19,3	5.925	0,6	6.084	0,6	2,7
39 ARNAVUTLUK	1.478	959	-35,2	8.397	0,9	5.844	0,6	-30,4
40 ÇEKYA	594	587	-1,2	4.952	0,5	5.622	0,5	13,5
41 SENEGAL	733	871	18,8	4.490	0,5	5.468	0,5	21,8
42 ÇİN HALK CUMHURİYETİ	1.150	864	-24,8	6.825	0,7	5.192	0,5	-23,9
43 KOSOVA	769	570	-25,9	3.808	0,4	4.559	0,4	19,7
44 BELÇİKA	816	810	-0,7	4.279	0,4	4.393	0,4	2,7
45 KUZEY MAKEDONYA	895	814	-9,0	5.138	0,5	4.324	0,4	-15,9
46 SURİYE	437	861	96,8	2.393	0,2	4.311	0,4	80,2
47 LÜBNAN	664	493	-25,8	3.351	0,3	4.153	0,4	23,9
48 ÜRDÜN	1.977	475	-76,0	8.806	0,9	4.102	0,4	-53,4
49 KANADA	615	774	26,0	4.115	0,4	4.039	0,4	-1,8
50 MACARİSTAN	756	647	-14,4	3.374	0,3	3.718	0,4	10,2
İLK 50 ÜLKE TOPLAMI	141.099	125.525	-11,0	794.578	81,3	800.102	78,0	0,7
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER	30.840	35.037	13,6	182.493	18,7	225.659	22,0	23,7
AB (27) TOPLAMI	68.710	60.483	-12,0	418.754	42,9	375.761	36,6	-10,3
TOPLAM DERİ İHRACATI	171.939	160.563	-6,6	977.070	100,0	1.025.761	100,0	5,0